

Izolacja społeczna i zawodowa – tymi słowami można określić sytuację osiedla socjalnego przy ul. A. Grygowej w Lublinie. Większość mieszkańców boryka się z problemem bezrobocia, często ze względu na niskie lub nieaktualne kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. Jednym z rozwiązań okazała się Kawiarnia-Księgarnia „Spółdzielnia”, w której oprócz serwowania kawy organizowane są staże dla osób w trudnej sytuacji zawodowej.

Przy ul. Grygowej znajduje się osiedle bloków socjalnych. Mieszka tam około 900 osób, w większości przypadków należących do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wśród mieszkańców i mieszanek osiedla znajdują się osoby bezrobotne korzystające z pomocy społecznej. Dużym utrudnieniem w znalezieniu pracy jest m.in. położenie osiedla – obrzeża Lublina z niewielką ilością połączeń sieci komunikacji miejskiej. Mieszkańcy uważają, że są dyskryminowani na rynku pracy, w związku z czym postanowili działać celem zmiany swojej sytuacji życiowej.

Rozwiązaniem okazała się ekonomia społeczna i Partnerstwo zainicjowane przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP), Centrum Aktywności Środowiskowej, działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Wielobranżową Spółdzielnię Socjalną Cztery Pory Roku. Działanie Partnerstwa objęło obszar miasta, a w szczególności osiedle bloków socjalnych przy ulicy Grygowej. Celem była integracja społeczna i realizacja działań na rzecz ekonomii społecznej na przykładzie już istniejącej Wielobranżowej Spółdzielni Socjalnej Cztery Pory Roku.

"Cztery Pory Roku"

Po raz pierwszy w Lublinie powstała spółdzielnia socjalna, która była inicjatywą osób uczestniczących w realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Programie Aktywności Lokalnej, w ramach którego organizowane były między innymi szkolenia. Członkowie i członkinie Wielobranżowej Spółdzielni Socjalnej Cztery Pory Roku otoczeni zostali długofalowym wsparciem, dokonując przy tym niezależnych i samodzielnych wyborów dotyczących swojej przyszłości zawodowej. Opierając się o ich kompetencje i zainteresowania, postawiono na branżę kawiarniano-gastronomiczną jako tą, która da największe możliwości rozwoju. Jednak to nie wybór sektora decyduje o innowacyjności partnerstwa. – *Gastronomia należy do jednej z najczęściej wybieranych w ramach ekonomii społecznej branż, dlatego chcieliśmy dodatkowo wypracować model, który mógłby być powielany w innych społecznościach lokalnych. Rozpoczęliśmy pracę nad modelem franczyzy społecznej, która, jako wariant tej tradycyjnej, rozwija się z powodzeniem w całej Europie* – tłumaczy Anna Szadkowska-Ciężka, koordynatorka Regionalnego Centrum Ekonomii Społecznej w Lublinie. Niezależnie od tego, czy franczyzodawca pobiera opłaty licencyjne, czy z nich rezygnuje, przedsiębiorstwa w sieci franczyzy społecznej posiadają taką samą strategię, politykę finansową, plan marketingowy, a co za tym idzie wspólną promocję z systemem dystrybucji usług i produktów. Czynnikiem kluczowym, decydującym o rozwoju przedsiębiorstw działających w ramach franczyzy społecznej, jest jednak wspólna, rozpoznawalna marka.

Kawa, książka, staże...

Taką marką jest Kawiarnia-Księgarnia „Spółdzielnia” powstała w Lublinie w lutym 2011 r. jako wynik partnerskiej współpracy. Przez blisko dwa lata członkinie spółdzielni prowadziły kawiarnię, w której podobnie jak w innych tego typu miejscach można było napić się kawy lub herbaty. – *Serwowane napoje pochodziły jednak z tzw. Sprawiedliwego Handlu (Fair Trade). Dodatkowo przy kubku kawy mogliśmy*

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 20, lipiec 2013 00:00

Rafał Rudka

Odsłony: 2290

---

poczytać interesującą nas książkę, a wybór był naprawdę duży – od przepisów kulinarnych, przez Lema po anglojęzyczną wersję Koranu – mówi Katarzyna Zabratańska z Regionalnego Centrum Ekonomii Społecznej w Lublinie. Moda na tego typu lokale przyszła do Polski ze Stanów Zjednoczonych, gdzie kawiarnie stały się już kultowymi miejscami spędzania wolnego czasu. Podobnie „Spółdzielnia” przy ulicy Peowiaków wpisała się w mapę wydarzeń społeczno-kulturalnych Lublina. Kawiarnia prowadzona przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym stała się miejscem dyskusji, podczas których prowadzone są rozmowy na temat praw człowieka, równości płci, rasizmu czy promowania dialogu wielokulturowego. Młodzi poeci przychodzą tutaj ze swoimi wierszami, a początkujący fotografowie przedstawiają swoje prace. Organizatorom zależy przy tym na popularyzacji idei ekonomii społecznej i Milenijnych Celów Rozwoju ONZ. Wypracowany zysk przeznaczony jest na cele społeczne, np. tworzenie nowych miejsc pracy. Działalność kawiarni obejmuje również organizację wizyt studyjnych oraz szkoleń dla osób współpracujących ze spółdzielnią. Celem jest inspirowanie do wdrażania innowacyjnych rozwiązań dzięki zapoznaniu się z dobrymi praktykami z zakresu ekonomii społecznej.

Inicjatywa była na tyle ciekawa, że po dwóch latach do Partnerstwa dołączyła firma Doradztwo Gastronomiczne Monika Kuś odpowiedzialna za zarządzanie Kawiarnią, szkolenia personelu i przygotowanie ich do wejścia na rynek pracy w branży gastronomicznej. Kolejnym partnerem był Miejski Urząd Pracy w Lublinie odpowiadający za współpracę w zakresie rekrutacji. Już na etapie rozszerzania Partnerstwa, trzy spośród czterech zaangażowanych osób w prowadzenie Kawiarnio-Księgarni „Spółdzielnia” trafiły na otwarty rynek pracy. Ponadto osoby te uczestniczyły w różnych kursach, projektach i inicjatywach, które miały na celu podniesienie ich kompetencji.

W związku z wprowadzeniem nowych członków, „Spółdzielnia” rozszerzyła swoją działalność. Do końca 2013 r. odbędą się trzy tury programu stażowego dzięki czemu zostanie wypracowany kompleksowy program przygotowania zawodowego. – *W Kawiarnio-Księgarni „Spółdzielnia” nadal można dostać pyszną kawę fair trade, wziąć udział w ciekawych wydarzeniach społeczno-kulturalnych, a od niedawna również kupić wyjątkowe książki dla dzieci – dodaje Katarzyna Zabratańska. Pierwsza tura trzymiesięcznego stażu została zakończona i pięć spośród sześciu osób objętych programem, z pełnym przygotowaniem zawodowym, poszukuje obecnie swojego miejsca na otwartym rynku pracy. Przez cały czas mogą również liczyć na profesjonalne wsparcie jeżeli chodzi o poszukiwanie nowego zatrudnienia.*

Dzięki współpracy UNDP i Fundacji Forum Inicjatyw Rozwojowych w Białymstoku w marcu br. powstała druga Kawiarnio-Księgarnia „Spółdzielnia” w Polsce. Prowadzona jest przez spółdzielnię socjalną „Integracja” z Bielska Podlaskiego. Celem Partnerstwa od początku było stworzenie modelu aktywizacji zawodowej i włączenia na rynek pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym dzięki niekonwencjonalnym instrumentom oferowanym przez ekonomię społeczną.

Źródło: informacja prasowa (Exacto)